

Plus

Kunstenaar neemt Oude Kerk over, met een knipoog naar de Wallen

Deze zomer baadt de Oude Kerk dag en nacht in een rood licht. De Italiaanse kunstenaar Giorgio Andreotta Calò wil daarmee zowel de geschiedenis als het heden van deze kerk benadrukken.

Kees Keijer 24 mei 2018, 15:02

Giorgio Andreotta Calò: 'Voor mij was het belangrijk om te werken met een element dat in de structuur van de kerk zat. Dat was het licht.' BEELD GERT-JAN VAN ROOIJ

Overrompend, kitscherig en conceptueel. Giorgio Andreotta Calò (1979) laat het interieur van de Oude Kerk zinderen. De kunstenaar plaatste rode folie en plexiglas op de vensters van de kerk, waardoor het zonlicht rood gefilterd wordt. 's Avonds is het effect precies omgekeerd.

Omdat de kerk dan van binnen verlicht wordt, schikt het gebouw met

Voorpagina

Editie

Net binnen

Zoeken

Service

Calò heeft drie jaar research gedaan voordat hij tot het definitieve ontwerp kwam. "Het is uiteindelijk een simpel concept geworden, maar er zitten wel veel betekenislagen in. Voor mij was het belangrijk om te werken met een element dat in de structuur van de kerk zat. Dat was het licht."

De vensters van de Oude Kerk zijn sterk verbonden met de geschiedenis van de kerk en dit verhaal wilde Calò combineren in een helder statement. Het rood komt overeen met de rode lampen die worden gebruikt bij het ontwikkelen van analoge foto's.

Beeldenstorm

In een donkere kamer (doka) zorgt het rode licht ervoor dat het lichtgevoelige papier niet wordt belicht. Het voorkomt dus dat een beeld zich vormt. "Dat heeft een sterke relatie met het idee van iconoclasme, het vernietigen van afbeeldingen, dat deel uitmaakt van de geschiedenis van deze kerk."

Het rode licht vormt zo een verwijzing naar de Beeldenstorm. In 1566 werden de meeste beelden en andere decoraties uit de kerk verwijderd, waarna de katholieke kerk protestants werd.

"De ruimte is nu nogal sober, maar in het begin was deze veel meer gedecoreerd. Maar zelfs als je ergens iets wegneemt, hou je nog steeds een lege plek over. Er ontbreekt iets. Ik wil dit aspect van gemis, deze leegheid, benadrukken door geen objecten in de ruimte te plaatsen."

Massatoerisme

De confrontatie van het katholicisme en het protestantisme verwijst ook naar Italië en Nederland, de landen waar Calò de afgelopen jaren voornamelijk woonde. Calò is veel in Nederland sinds hij tien jaar geleden resident van de Rijksakademie was. Hij is geboren en getogen in Venetië.

"Het was een heel speciale omgeving om op te groeien, maar nu is de stad echt veranderd. Door het massatoerisme is het moeilijk om daar als gewone burger te wonen."

Het is Calò natuurlijk niet ontgaan dat Amsterdam ook steeds meer de kant van Venetië opgaat. "Mensen reizen gewoon om het reizen," verzucht hij. "Negentig procent van de toeristen in Venetië weet niet waar ze zijn. Ze kennen de geschiedenis van de stad niet. Ze komen voor de stereotypen, de bruggen, kanalen, gondels en het San Marcoplein."

Natuurlijk is het rode licht ook een knipoog naar the red light district, erkent hij. Maar zijn installatie gaat veel verder. Calò loopt naar de noordoostelijke zijde van de kerk. "Hier zijn we begonnen met de rode folie. Dit is het deel dat het eerst wordt belicht als de zon opkomt. Vervolgens gaat de zon naar het zuiden en daarna naar het westen."

Italiaanse kunstenaar Giorgio Andreotta Calò BEELD MAARTEN NAUW

"Weinig andere kerken hebben zulke grote vensters dat ze de hele dag worden beïnvloed door het licht. Als je begrijpt hoe het licht in de

Voorpagina

Editie

Net binnen

Zoeken

Service

"We hebben de rode folie geplaatst in de volgorde van de beweging van de zon. De cirkel is rond, maar eigenlijk is er nog een extra venster. Dat is het venster van het Heilig Graf."

We gaan een deur door en bereiken een kleine kapel. Een gebeeldhouwd baldakijn - een soort overkapping - herinnert aan een beeldengroep die hier ooit was, met de graflegging en bewening van Christus.

De dood van de zon

Calò wijst op het enige venster in deze kapel. Het stenen raamwerk maakt een vreemde schuine hoek ten opzichte van de muur. "Daar is een specifieke reden voor. Als de zon ondergaat komen de laatste zonnestralen uit deze richting, want dit is het westen."

"Het woord occidental - westelijk - komt van het Latijnse occido, dat 'dood' betekent. Dus de dood van de zon. Dat correspondeert weer met de dood van Christus, die hier te zien was. Zo is de architectuur verbonden met een betekenis van de ruimte."

Ter afsluiting van Calò's tentoonstelling in de Oude Kerk zal het venster van het Heilig Graf een rood venster krijgen, dat voortaan permanent te zien zal zijn. Het rode licht zal straks extra op de lege plek vallen door een spiegel die aan de overkant van de straat wordt gemonteerd.

Giorgio Andreotta Calò. Van 25/5 t/m 23/9 in de Oude Kerk.

**MEER OVER RELIGIE EN GELOOF KUNST, CULTUUR EN ENTERTAINMENT GELOOF CHRISTENDOM
KUNST EN ENTERTAINMENT AMSTERDAM ANDREOTTA CALÒ BEELDENSTORM KEES KEIJER**

